

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 11163/03

בג"ץ 5007/07

בפני:

כבוד הנשיאה ד' ביניש
כבוד המשנה לנשיאה א' ריבלין
כבוד השופטת א' פרוקצ'יה

העותרים בבג"ץ 11163/03 :
1. ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל
2. ועדת המעקב העליונה לענייני החינוך הערבי
בישראל
3. עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט
הערבי בישראל

העותרים בבג"ץ 5007/07 :
1. אורט ישראל
2. רשת עמל 1 בע"מ
3. נשי עמיית
4. מרכז השלטון המקומי בישראל

נגד

המשיב בבג"ץ 11163/03 : ראש ממשלת ישראל

המשיבה בבג"ץ 5007/07 : מדינת ישראל – משרד החינוך

עותרות למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה : א' בתמוז התשס"ז (17.06.2007)

בשם העותרים בבג"ץ 11163/03 : עו"ד רפיק חסן ג'בארין

בשם העותרים 1-3
בבג"ץ 5007/07 : עו"ד אילן גולדשמדט ; עו"ד הדס בן נפתלי

בשם העותר 4 בבג"ץ 5007/07 : עו"ד נעה בן אריה

בשם המשיב בבג"ץ 11163/03
והמשיבה בבג"ץ 5007/07 : עו"ד דנה בריסקמן ; עו"ד אילאיל אמיר

החלטה

הדיון שהתקיים היום לפנינו נסב על מועד יישומו של פסק הדין שניתן בבג"ץ 11163/03 ובו הוחלט על ביטול החלטת הממשלה שקבעה את אזורי העדיפות הלאומית במתכונת שהיתה קבועה ובהיעדר חקיקה שקבעה את הבסיס הנורמטיבי לקביעת ההסדר של אזורי עדיפות לאומית, וזאת בתחום החינוך.

משרד החינוך פרש בפנינו תכנית לשינוי הקריטריונים למתן הטבות בחינוך שלא על פי מפת אזורי העדיפות הלאומית שבוטלה. על פי התכנית מציע המשרד מתווה הדרגתי של החלת קריטריונים חדשים שמבוססים על מספר קיום מנחים ובהם חלוקת ישובים על פי מצבם הסוציו-אקונומי. מנכ"ל משרד החינוך התייצב בפנינו היום והצביע על המאמץ שהושקע במשרד החינוך להכנת המתווה החדש. בין הנימוקים שציין המנכ"ל שהביאו לעיכוב תוכנית השינויים עמד על אופיה של השנה בה נעשתה העבודה, שנה שהייתה מיוחדת עקב הצורך להנהיג תוכנית שיקום ביישובי הצפון ועוטף עזה.

במצב שנוצר אנו מצויים היום, ערב סיום שנת הלימודים ובמועד בו יש לקבוע כבר עתה את מתכונת הקיצוצים או ההטבות שיתקיימו בשנת הלימודים הבאה. מקובל עלינו, ואף העותרים אינם חולקים על כך, כי ביטול הפערים בחינוך והאפליה של המגזר הערבי בתחום החינוך אינו יכול להיעשות באחת, ולא על חשבון ישובים אחרים במגזר היהודי שיש להם אינטרס הסתמכות מוגן בתוכניות העבודה הנוכחיות שלהן. גישתנו זו אף באה לידי ביטוי בפסק הדין שניתן על ידינו בעתירה בבג"ץ 11163/03. עם זאת, גם אם יש ליישם את התוכנית על פי מדרג מתוכנן מראש, לא נחה דעתנו שנעשה כל שניתן מצד הממשלה ליישם את פסק הדין לשם צמצום הפערים תוך זמן סביר. יש לעשות מאמץ לגבש תוכנית שלא תפגע באופן בלתי מידתי בישובים שנהנו עד כה מההסדר הקודם ועם זאת תביא בחשבון את הצורך בהשוואת ההטבות בחינוך בתקופה הנראית לעין.

לאחר ששמענו את טענות הצדדים בשתי העתירות שלפנינו באנו למסקנה כי במועד הנוכחי יש לאפשר את יישום התוכנית של משרד החינוך לשנה הקרובה, ובכך ניתנת למשרד החינוך הדחייה המבוקשת על ידו לתקופת השנה הבאה. בהתאם לכך אף מתקבלת הודעת מנכ"ל משרד החינוך כי לא יהיה צורך לממש את הודעות הפיטורין

שנשלחו למורים תוך שימוש בטענה כי פיטורין אלה מתחייבים מפסק הדין שניתן בבג"ץ 11163/03.

במהלך התקופה שערך לתחילת שנת הלימודים יבואו אנשי משרד החינוך בדברים עם נציגי העותרים בבג"ץ 11163/03 וכן עם נציגי העותרים בבג"ץ 5007/07, ואף עם רשויות שלא עתרו שהתכנית לשנה הבאה אמורה להשפיע על תקציביהן ועבודתן, ויציגו להם את הפרטים שהם מבקשים ליישם, בקיצוץ מצד אחד ובהטבות מצד אחר. עד ליום 1.12.2007 יגישו המשיבים הודעה מעדכנת ביחס להסדרים שהושגו, אם בהסכמה ואם על פי תכנית עבודה חדשה, והעותרים יוכלו להגיש תגובה על ההודעה בתוך עשרה ימים מקבלת הודעת המשיבים.

במתן הדחייה המבוקשת למשך שנת הלימודים הבאה התחשבנו באילוצים המעורבים בהכנת תכנית היישום, ואיננו רואים כי עלינו לבחון את התכנית לגופה במסגרת הדיון ביישום פסק הדין בעתירה 11163/03.

לאחר קבלת הודעות הצדדים, נחליט אם יש מקום לקיים דיון נוסף בפנינו ביחס למועדי היישום, אף כי נקווה כי דיון כזה יתייתר.

ניתנה היום, א' בתמוז התשס"ז (17.06.2007), בפני באי-כוח הצדדים.

ש ו פ ט ת

המשנה לנשיאה

ה נ ש י א ה